

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2017)0341

Genetycznie zmodyfikowana soja DAS-68416-4

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 września 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-68416-4, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (D051451 – 2017/2780(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-68416-4, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (D051451),
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy, w szczególności jego art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 2, art. 19 ust. 3 i art. 21 ust. 2¹,
- uwzględniając głosowanie w dniu 12 czerwca 2017 r. – bez wydania opinii – w Stałym Komitecie ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję²,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z dnia 26 stycznia 2017 r. opublikowaną w dniu 16 marca 2017 r.³,
- uwzględniając wniosek z dnia 14 lutego 2017 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu

¹ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

² Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

³ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

Europejskiego i Rady w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 182/2011 ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (COM(2017)0085, COD(2017)0035),

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje przeciwko zatwierdzaniu organizmów zmodyfikowanych genetycznie¹,

¹

- Rezolucja z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wprowadzenia do obrotu w celu uprawy, zgodnie z dyrektywą 2001/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, kukurydzy (*Zea mays* L., linia 1507) zmodyfikowanej genetycznie w celu uzyskania odporności na niektóre szkodniki z rzędu Lepidoptera (łuskoskrzydłe) (Dz.U. C 482 z 23.12.2016, s. 110).
- Rezolucja z dnia 16 grudnia 2015 r. w sprawie decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/2279 z dnia 4 grudnia 2015 r. zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę NK603 × T25 (Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0456).
- Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87705 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0040).
- Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0039).
- Rezolucja z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję FG72 (MST-FGØ72-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0038).
- Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie lub trzy spośród modyfikacji genetycznych (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0271).
- Rezolucja z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji w sprawie wprowadzenia do obrotu zmodyfikowanego genetycznie goździka (*Dianthus caryophyllus* L., linia SHD-27531-4) (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0272).
- Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy MON 810 (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0388).
- Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 810 (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0389).
- Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy Bt11 (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0386).
- Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej

- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając art. 106 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w dniu 25 stycznia 2011 r. zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 przedsiębiorstwo Dow AgroSciences Europe zwróciło się do właściwego organu krajowego Holandii z wnioskiem o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-68416-4, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że wniosek obejmował również wprowadzenie do obrotu genetycznie zmodyfikowanej soi DAS-68416-4 w produktach składających się z niej lub ją zawierających, do zastosowań innych niż w żywności i paszy na równi z innymi rodzajami soi, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że w dniu 26 stycznia 2017 r. Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) wydał zgodnie z art. 6 i 18 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 pozytywną opinię, która następnie, w dniu 16 marca 2017 r. została opublikowana¹;
- C. mając na uwadze, że rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 stanowi, że genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie mogą mieć szkodliwego wpływu na zdrowie ludzi, zdrowie zwierząt i na środowisko, oraz że przy sporządzaniu decyzji Komisja bierze pod uwagę wszelkie odnośne przepisy prawa unijnego, a także inne uzasadnione czynniki istotne dla rozpatrywanej sprawy;
- D. mając na uwadze, że w trakcie trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa

Komisji dotyczącej wprowadzenia do obrotu w celu uprawy materiału siewnego zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy 1507 (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0387).

– Rezolucja z dnia 6 października 2016 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę 281-24-236 × 3006-210-23 × MON 88913, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0390).

– Rezolucja z dnia 5 kwietnia 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt11 × 59122 × MIR604 × 1507 × GA21, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych oraz produktów zawierających genetycznie zmodyfikowane odmiany kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery spośród modyfikacji genetycznych Bt11, 59122, MIR604, 1507 i GA21 (Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0123).

– Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0215).

– Rezolucja z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB119 (BCS-GHØØ5-8), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0214).

¹ <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4719>

członkowskie zgłosiły liczne uwagi krytyczne¹; mając na uwadze, że w najbardziej niepokojących ocenach stwierdzono na przykład, że „obecny wniosek i przedstawione dane z oceny ryzyka nie dostarczają wystarczających informacji, które pozwalałyby jednoznacznie wykluczyć negatywny wpływ na [zdrowie] zwierząt i ludzi”, że „dane przedstawione dotychczas przez wnioskodawcę nie są wystarczające do ukończenia oceny wniosku” i „ograniczony zasięg badań sprawia, że trudno jest przeprowadzić pełną ocenę ryzyka”;

- E. mając na uwadze, że państwa członkowskie skrytykowały między innymi: brak badań dotyczących wpływu genetycznie zmodyfikowanej soi na zdrowie ludzi i zwierząt, co uniemożliwia zakończenie oceny ryzyka dla środowiska; wybór i usytuowanie miejsc w terenie do przeprowadzenia oceny porównawczej; fakt, że toksykologiczna ocena ryzyka nie może zostać zakończona, ponieważ nie przeprowadzono żadnych odpowiednich testów toksyczności na materiale roślinnym z soi DAS-68416-4; brak informacji na temat herbicydów uzupełniających, które mogą być stosowane na uprawach zmodyfikowanych genetycznie, i ich metabolitów; fakt, że oceny wartości odżywczej są poparte badaniem branżowym, z którego nie można wyciągnąć żadnych wniosków naukowych; oraz fakt, że propozycja wnioskodawcy dotycząca planu monitorowania skutków dla środowiska nie jest zgodna z celami określonymi w załączniku VII do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie²;
- F. mając na uwadze, że soja DAS-68416-4 wykazuje ekspresję białka aryloksyalkanian dioksygenazy-12 (AAD-12), nadającego odporność na kwas 2,4-dichlorofenoksyoctowy (2,4-D) i inne pokrewne herbicydy z grupy fenoksykwasów; mając na uwadze, że soja ta wykazuje również ekspresję białka acetyltransferazy fosfotrycyny (PAT), nadającego tolerancję na herbicydy na bazie glufosynatu amonowego;
- G. mając na uwadze, że wyniki niezależnych badań budzą obawy, jeżeli chodzi o ryzyko związane z substancją czynną 2,4-D w odniesieniu do rozwoju płodu, wad wrodzonych u noworodków oraz zaburzeń hormonalnych³; mając na uwadze, że w 2015 r. odnowiono zatwierdzenie substancji czynnej 2,4-D, lecz nadal brakuje informacji od wnioskodawcy dotyczących potencjalnych właściwości zaburzających funkcjonowanie układu hormonalnego⁴;
- H. mając na uwadze, że glufosynat jest sklasyfikowany jako substancja działająca szkodliwie na rozrodczość i tym samym podlega kryteriom wyłączenia określonym w

¹ Załącznik G – Uwagi państw członkowskich i odpowiedzi panelu EFSA ds. GMO <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

² Dz.U. L 106 z 17.4.2001, s. 1.

³ <http://www.pan-europe.info/sites/pan-europe.info/files/public/resources/reports/pane-2014-risks-of-herbicide-2-4-d.pdf>

⁴ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2033 z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej 2,4-D, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Dz.U. L 298 z 14.11.2015, s. 8).

rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin¹; mając na uwadze, że zezwolenie dla glufosynatu traci ważność w dniu 31 lipca 2018 r.²;

- I. mając na uwadze, że wielu ekspertów wyraziło obawy dotyczące 2,4-dichlorofenolu, produktu rozpadu 2,4-D, który może być obecny w importowanej soi DAS-68416-4; mając na uwadze, że 2,4-dichlorofenol jest znaną substancją zaburzającą funkcjonowanie układu hormonalnego działającą szkodliwie na rozrodczość;
- J. mając na uwadze, że ze względu na dobrą rozpuszczalność 2,4-dichlorofenolu w tłuszczach i olejach można oczekiwać, iż podczas przetwarzania nasion soi będzie się on gromadził w oleju sojowym; mając na uwadze, że głównym produktem sojowym używanym przez ludzi jest olej sojowy, który występuje, między innymi, w składzie niektórych preparatów dla niemowląt³;
- K. mając na uwadze, że ilość 2,4-dichlorofenolu w produkcie może być wyższa niż ilość pozostałości 2,4-D; mając na uwadze, że nie istnieje unijny najwyższy dopuszczalny poziom pozostałości dla 2,4-dichlorofenolu;
- L. mając na uwadze, że z niedawnego raportu ONZ wynika, iż pestycydy są przyczyną około 200 000 zgonów z powodu ostrego zatrucia rocznie, z czego 99 % ma miejsce w krajach rozwijających się; mając na uwadze, że Unia podpisała się pod celami zrównoważonego rozwoju, które obejmują zobowiązanie do znacznego obniżenia do 2030 r. liczby zgonów i chorób powodowanych przez niebezpieczne substancje chemiczne oraz zanieczyszczenie i skażenie powietrza, wody i gleby (cel zrównoważonego rozwoju nr 3, zadanie 9), w odniesieniu do których jednym ze wskaźników jest współczynnik śmiertelności z powodu nieumyślnego zatrucia⁴; mając na uwadze, że, jak wykazano, skutkiem stosowania zmodyfikowanych genetycznie upraw tolerujących herbicydy jest wyższe zużycie tych środków chwastobójczych w porównaniu z ich konwencjonalnymi odpowiednikami⁵;
- M. mając na uwadze, że Unia jest zobowiązana do zapewnienia spójności polityki na rzecz rozwoju, która ma minimalizować sprzeczności i tworzyć synergię pomiędzy różnymi obszarami polityki Unii, w tym w dziedzinie handlu, środowiska naturalnego i rolnictwa⁶, aby przynieść korzyści krajom rozwijającym się i zwiększyć skuteczność współpracy na rzecz rozwoju⁷;
- N. mając na uwadze, że wydanie zezwolenia na przywóz soi DAS-68416-4 do Unii bez wątplenia doprowadzi do zwiększenia jej upraw w państwach trzecich, w tym w krajach

¹ Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1.

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R0404&from=PL>

³ Dokument z konsultacji z państwami członkowskimi, s. 31-32.

⁴ <http://registerofquestions.efsa.europa.eu/roqFrontend/questionLoader?question=EFSA-Q-2011-00052>

⁵ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg3>

⁶ <https://link.springer.com/article/10.1007%2Fs00267-015-0589-7>

⁷ [Komunikat Komisji z dnia 12 kwietnia 2005 r. zatytułowany „Spójność polityki na rzecz rozwoju: Przyspieszanie postępu w osiąganiu Milenijnych Celów Rozwoju” \(COM\(2005\)0134\).](http://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en)

⁷ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/policy-coherence-development_en

rozwijających się, a także do proporcjonalnie większego zużycia herbicydów zawierających 2,4-D i glufosynat;

- O. mając na uwadze, że rozwój zmodyfikowanych genetycznie upraw tolerujących szereg selektywnych herbicydów wynika głównie z gwałtownej zmiany odporności chwastów na glifosat w krajach, które w znacznym stopniu uzależnione są od upraw zmodyfikowanych genetycznie;
 - P. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, w głosowaniu w dniu 12 czerwca 2017 r. nie wydał opinii; mając na uwadze, że 15 państw członkowskich głosowało przeciw wnioskowi, podczas gdy jedynie 11 państw członkowskich reprezentujących 36,57 % ludności UE głosowało za jego przyjęciem, a dwa państwa członkowskie wstrzymały się od głosu;
 - Q. mając na uwadze, że Komisja niejednokrotnie wyrażała ubolewanie, że od czasu wejścia w życie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 musiała przyjmować decyzje zatwierdzające bez wsparcia ze strony Stałego Komitetu ds. Łącucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, oraz że zwrot dokumentacji do Komisji w celu podjęcia ostatecznej decyzji, który zdecydowanie stanowi wyjątek w całej procedurze, stał się normą, jeśli chodzi o podejmowanie decyzji w sprawie zatwierdzania genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy; mając na uwadze, że praktykę tę jako niedemokratyczną potępił również przewodniczący Juncker¹;
 - R. mając na uwadze, że w dniu 28 października 2015 r. Parlament odrzucił w pierwszym czytaniu wniosek ustawodawczy z dnia 22 kwietnia 2015 r.² zmieniający rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 oraz zwrócił się do Komisji o wycofanie tego wniosku i przedstawienie nowego;
 - S. mając na uwadze, że zgodnie z motywem 14 rozporządzenia (UE) nr 182/2011 Komisja powinna, tak dalece jak to możliwe, działać w taki sposób, aby unikać sprzeciwiania się jakimkolwiek dominującemu stanowisku, jakie może wyłonić się w Komitecie odwoławczym, przeciwko stosowności aktu wykonawczego, w szczególności w kwestiach tak drażliwych jak zdrowie konsumentów, bezpieczeństwo żywności i środowisko naturalne;
1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji przekracza zakres uprawnień wykonawczych przewidzianych w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;
 2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójna z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 178/2002³ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumenta w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym

¹ Zob. na przykład uwagi wstępne podczas posiedzenia plenarnego Parlamentu Europejskiego zawarte w wytycznych politycznych dla kolejnej Komisji (Strasburg, 15 lipca 2014 r.) oraz orędzie o stanie Unii z 2016 r. (Strasburg, 14 września 2016 r.).

² Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0379.

³ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1.

- zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;
 4. wzywa Komisję do zawieszenia wszelkich decyzji wykonawczych dotyczących wniosków o zezwolenie na stosowanie organizmów zmodyfikowanych genetycznie do chwili zmiany procedury zatwierdzania w taki sposób, aby wyeliminować niedociągnięcia obecnej procedury, która okazała się nieodpowiednia;
 5. wzywa Komisję, aby nie zatwierdzała żadnych roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy bez przeprowadzenia pełnej oceny pozostałości pochodzących z oprysków herbicydami uzupełniającymi i ich komercyjnymi formami użytkowymi stosowanymi w krajach uprawy;
 6. wzywa Komisję, aby nie zatwierdzała żadnych roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy i uodpornionych na kombinacje herbicydów, jak ma to miejsce w przypadku soi DAS-68416-4, bez przeprowadzenia pełnej oceny szczególnych skumulowanych skutków pozostałości pochodzących z oprysków kombinacją herbicydów uzupełniających i ich komercyjnych form użytkowych stosowanych w krajach uprawy;
 7. wzywa Komisję, aby domagała się o wiele bardziej szczegółowych badań zagrożeń dla zdrowia związanych ze złożonymi modyfikacjami genetycznymi takimi jak DAS-68416-4;
 8. wzywa Komisję, aby opracowała strategie oceny zagrożeń dla zdrowia i toksykologii, a także nadzoru po wprowadzeniu do obrotu w odniesieniu do całego łańcucha żywnościowego i paszowego oraz ich połączeń, jakie występują w łańcuchu żywnościowym i paszowym w warunkach praktycznych;
 9. wzywa Komisję, aby w pełni uwzględniała oceny ryzyka stosowania herbicydów uzupełniających i ich pozostałości w ocenie ryzyka roślin zmodyfikowanych genetycznie tolerujących herbicydy, niezależnie od tego, czy roślina zmodyfikowana genetycznie jest przeznaczona do uprawy w Unii, czy też ma być importowana jako żywność i pasza;
 10. wzywa Komisję do wypełnienia obowiązku zachowania spójności polityki na rzecz rozwoju wynikającego z art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej;
 11. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.